

รายงานสถานการณ์ข้าวรายสัปดาห์

ฉบับที่ ๑๖/๒๕๖๐ ระหว่างวันที่ ๑๓ - ๑๙ เมษายน ๒๕๖๐

โดย ศูนย์ปฏิบัติการติดตามและวิเคราะห์สถานการณ์ข้าว(ศตส.) กรมการข้าว

โทรศัพท์ ๐-๒๕๖๑-๔๙๗๐ โทรสาร ๐-๒๕๖๑-๕๒๘๖

www.ricethailand.go.th

๑. สถานการณ์การผลิตข้าว

๑.๑ สถานการณ์การผลิตข้าวรอบที่ ๑

ตามแผนการผลิตและการตลาดข้าวครบวงจร พื้นที่ส่งเสริมการผลิตข้าวรอบที่ ๑ ปีการผลิต ๒๕๕๙/๖๐ ทั้งประเทศรวมทั้งสิ้น ๕๔.๘๐ ล้านไร่ ในปัจจุบันมีพื้นที่ที่ปลูกแล้ว จำนวน ๕๘.๔๔ ล้านไร่ คิดเป็นร้อยละ ๑๐๖.๖๔ ของพื้นที่เป้าหมายส่งเสริมการผลิตข้าว แบ่งเป็นพื้นที่ในเขตชลประทาน ๑๔.๗๘ ล้านไร่ พื้นที่นอกเขตชลประทาน ๔๓.๖๖ ล้านไร่ โดยมีพื้นที่เก็บเกี่ยวผลผลิตแล้ว แบ่งเป็นพื้นที่ในเขตชลประทาน ๑๔.๗๘ ล้านไร่ ผลผลิต ๖.๔๒ ล้านตันข้าวเปลือก และพื้นที่นอกเขตชลประทาน ๒๒.๕๖ ล้านไร่ ผลผลิต ๙.๘๑ ล้านตันข้าวเปลือก รวมมีพื้นที่เก็บเกี่ยวผลผลิตทั้งสิ้น ๓๗.๓๔ ล้านไร่ คิดเป็นร้อยละ ๖๓.๙๔ ของพื้นที่ปลูกข้าวรอบที่ ๑ ทั้งหมด

ตารางที่ ๑ พื้นที่เป้าหมายส่งเสริมการผลิตข้าว พื้นที่ปลูก พื้นที่เก็บเกี่ยว และพื้นที่เสียหาย รอบที่ ๑ ปีการผลิต ๒๕๕๙/๖๐

แหล่งน้ำ	พื้นที่เป้าหมายส่งเสริมการผลิตข้าว รอบที่ ๑ (ล้านไร่)	พื้นที่ที่ปลูกแล้ว (ล้านไร่)	พื้นที่ประสบภัย (ล้านไร่)	พื้นที่เสียหาย (ล้านไร่)	พื้นที่เก็บเกี่ยว (ล้านไร่)	ผลผลิตข้าว (ล้านตันข้าวเปลือก)
ในเขตชลประทาน	๑๕.๙๔	๑๔.๗๘	-	-	๑๔.๗๘	๖.๔๒
นอกเขตชลประทาน	๓๘.๘๖	๔๓.๖๖	-	-	๒๒.๕๖	๙.๘๑
รวม	๕๔.๘๐	๕๘.๔๔	๑.๔๗*	๐.๗๓*	๓๗.๓๔	๑๖.๒๓

หมายเหตุ : การผลิตข้าวรอบที่ ๑ เริ่มตั้งแต่เดือนพฤษภาคมถึงเดือนตุลาคม

ที่มา : กรมชลประทาน กรมส่งเสริมการเกษตร สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร และ Gistda

(ข้อมูล ณ วันที่ ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๙)

* พื้นที่ปลูกข้าวประสบภัยและเสียหายจากอุทกภัยและพายุร้าย

๑.๒ สถานการณ์การผลิตข้าวรอบที่ ๒

ตามแผนการผลิตและการตลาดข้าวครบวงจร พื้นที่ส่งเสริมการผลิตข้าวรอบที่ ๒ ปีการผลิต ๒๕๕๙/๖๐ ทั้งประเทศรวมทั้งสิ้น ๖.๙๓ ล้านไร่ในปัจจุบันมีพื้นที่ที่ปลูก จำนวน ๙.๐๑ ล้านไร่ คิดเป็นร้อยละ ๑๓๐.๐๑ ของพื้นที่เป้าหมายส่งเสริมการผลิตข้าว แบ่งเป็นพื้นที่ในเขตชลประทาน ๗.๑๘ ล้านไร่ พื้นที่นอกเขตชลประทาน ๑.๘๕ ล้านไร่ โดยมีพื้นที่เก็บเกี่ยวแบ่งเป็นพื้นที่ในเขตชลประทาน ๐.๕๔ ล้านไร่ พื้นที่นอกเขตชลประทาน ๐.๒๔ ล้านไร่ รวมมีพื้นที่เก็บเกี่ยวทั้งสิ้น ๐.๗๘ ล้านไร่ คิดเป็นร้อยละ ๘.๖๖ ของพื้นที่ปลูกข้าวรอบที่ ๒ ทั้งหมด

ตารางที่ ๒ พื้นที่เป้าหมายส่งเสริมการผลิตข้าว พื้นที่ปลูก พื้นที่เก็บเกี่ยว และผลผลิต รอบที่ ๒ ปีการผลิต ๒๕๕๙/๖๐

เขตเพาะปลูก	พื้นที่เป้าหมายส่งเสริมการผลิตข้าวรอบที่ ๒ (ล้านไร่)	พื้นที่ปลูก (ล้านไร่)	พื้นที่เก็บเกี่ยว (ล้านไร่)	ผลผลิต * (ล้านตันข้าวเปลือก)
ทั่วประเทศ	๖.๙๓	๙.๐๑	๐.๗๘	-
-ในเขตชลประทาน	๔.๐๐	๗.๑๘	๐.๕๔	-
-นอกเขตชลประทาน	๒.๙๓	๑.๘๓	๐.๒๔	-

ที่มา : คณะทำงานสถานการณ์การเพาะปลูกพืชฤดูแล้ง ปี ๒๕๕๙/๖๐ ทั้งประเทศ

(ข้อมูล ณ วันที่ ๒๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐)

*ข้อมูลคาดการณ์

รายงานสถานการณ์ข้าวระหว่างวันที่ ๑๓ - ๑๙ เมษายน ๒๕๖๐

๒. สถานการณ์เมล็ดพันธุ์ข้าว

ในรอบสัปดาห์ที่ผ่านมากรมการข้าวจำหน่ายเมล็ดพันธุ์ข้าวรวม ๑,๕๒๖ ตัน ส่วนเมล็ดพันธุ์คงคลังพร้อมจำหน่ายของกรมการข้าว ณ วันที่ ๑๙ เมษายน ๒๕๖๐ จำนวน ๑๔ พันธุ์ ปริมาณ ๒๒,๕๘๙ ตัน

ตารางที่ ๓ ปริมาณเมล็ดพันธุ์คงคลังพร้อมจำหน่ายของกรมการข้าว ปี ๒๕๖๐

หน่วย : กิโลกรัม

ชนิดข้าว	พันธุ์	เมล็ดพันธุ์พร้อมจำหน่าย (กิโลกรัม)				รวมชั้นพันธุ์ขยาย/จำหน่าย (กิโลกรัม)
		ชั้นพันธุ์ขยาย		ชั้นพันธุ์จำหน่าย		
		จำนวน (กิโลกรัม)	ราคา ไม่รวมขนส่ง (บาท/กิโลกรัม)	จำนวน (กิโลกรัม)	ราคา ไม่รวมขนส่ง (บาท/กิโลกรัม)	
ข้าวเจ้าขาว (ไม่ไวต่อช่วงแสง)	กข๒๙ (ชัยนาท ๘๐)	๐	๑๖	๘๓,๕๐๐	๑๕	๘๓,๕๐๐
	กข๓๑ (ปทุมธานี ๘๐)	๑๕๒,๐๐๐	๑๖	๘๐,๐๐๐	๑๕	๒๓๒,๐๐๐
	สุพรรณบุรี ๑	๗๔๘,๖๐๐	๑๖	๐	๑๕	๗๔๘,๖๐๐
	ชัยนาท ๑	๐	๑๖	๐	๑๕	๐
	กข๔๑	๑๕๖,๕๕๐	๑๖	๐	๑๕	๑๕๖,๕๕๐
	กข๔๗	๐	๑๖	๐	๑๕	๐
	กข๔๙	๐	๑๖	๒๒๐,๒๒๕	๑๕	๒๒๐,๒๒๕
	กข๕๕	๐	๑๖	๐	๑๕	๐
	กข๕๗	๐	๑๖	๐	๑๕	๐
	กข๖๑	๓๓๘,๙๕๐	๑๖	๗๖๕,๔๒๕	๑๕	๑,๑๐๔,๓๗๕
พิษณุโลก ๒	๑๙๒,๔๐๐	๑๖	๐	๑๕	๑๙๒,๔๐๐	
รวมข้าวเจ้าขาว (ไม่ไวต่อช่วงแสง)		๑,๕๘๘,๕๐๐		๑,๑๔๙,๑๕๐		๒,๗๓๗,๖๕๐
ข้าวเจ้าขาว (ไวต่อช่วงแสง)	เหลืองประทิว๑๒๓	๒,๐๐๐	๑๗	๐	๑๖	๒,๐๐๐
รวมข้าวเจ้าขาว (ไวต่อช่วงแสง)		๒,๐๐๐		๐		๒,๐๐๐
รวมข้าวเจ้าขาว ทั้งสิ้น		๑,๕๙๐,๕๐๐		๑,๑๔๙,๑๕๐		๒,๗๓๙,๖๕๐
ข้าวหอมปทุม	ปทุมธานี ๑	๒,๓๑๙,๗๕๐	๑๗	๑,๖๔๑,๘๗๕	๑๖	๓,๙๖๑,๖๒๕
รวมข้าวหอมปทุม		๒,๓๑๙,๗๕๐		๑,๖๔๑,๘๗๕		๓,๙๖๑,๖๒๕
ข้าวเหนียว	กข๖	๗๔๕,๙๒๕	๒๑	๑,๐๙๕,๗๒๕	๒๐	๑,๘๔๑,๖๕๐
	กข๑๒	๑๒๕,๑๒๕	๒๑	๐	๒๐	๑๒๕,๑๒๕
	สันป่าดอง ๑	๒๗๘,๔๐๐	๒๑	๐	๒๐	๒๗๘,๔๐๐
รวมข้าวเหนียว		๑,๑๔๙,๔๕๐		๑,๐๙๕,๗๒๕		๒,๒๔๕,๑๗๕
ข้าวสี	สังข์หยดพัทลุง	๐	๒๕	๐	๒๔	๐
รวมข้าวสี		๐		๐		๐
ข้าวหอมมะลิ	กข๑๕	๒,๓๔๘,๕๐๕	๒๑	๖๕๐,๙๒๕	๒๐	๒,๙๙๙,๔๓๐
	ขาวดอกมะลิ ๑๐๕	๗,๕๐๙,๐๐๕	๒๑	๓,๑๓๔,๔๐๐	๒๐	๑๐,๖๔๓,๘๐๕
รวมข้าวหอมมะลิ		๙,๘๕๗,๕๑๐		๓,๗๘๕,๓๒๕		๑๓,๖๔๓,๘๐๕
รวมทั้งหมด		๑๔,๙๑๗,๒๑๐		๗,๖๗๒,๐๗๕		๒๒,๕๘๙,๒๘๕

ที่มา : กองเมล็ดพันธุ์ข้าว กรมการข้าว, <http://brs.ricethailand.go.th> (ข้อมูล ณ วันที่ ๑๙ เมษายน ๒๕๖๐)

๓. สถานการณ์การตลาด

๓.๑ สถานการณ์ราคาข้าว(เอกสารแนบ)

๓.๑.๑ ภายในประเทศ

๑) ข้าวเปลือก

- ราคาข้าวเปลือกเฉลี่ยที่ชาวนาขาย ณ ไร่นา (ความชื้น ๑๕%) : ข้าวเปลือกเจ้านาปีหอมมะลิ ราคาเฉลี่ยอยู่ที่ ๙,๐๘๔ บาทต่อตัน ข้าวเปลือกเหนียนาปีเมล็ดยาว ราคาเฉลี่ยอยู่ที่ ๑๐,๕๖๑ บาทต่อตัน และข้าวเปลือกเจ้า ราคาเฉลี่ยอยู่ที่ ๗,๔๕๒ ต่อตัน

(ที่มา : สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร, <http://www.oae.go.th/dailyprice.html#>)

- ราคาข้าวเปลือกที่ชาวนาขาย ณ จุดรับซื้อ (ความชื้น ๑๕%) :

ข้าวหอมมะลิ ราคา ๙,๐๐๐ - ๑๑,๐๐๐ บาทต่อตัน

ข้าวเหนียว กข๖ ราคา ๑๐,๕๐๐ - ๑๒,๕๐๐ บาทต่อตัน

ข้าวหอมปทุมธานี ราคา ๘,๐๐๐ - ๘,๗๐๐ บาทต่อตัน

ข้าวเจ้า ราคา ๗,๓๐๐ - ๗,๘๐๐ บาทต่อตัน

(ที่มา : กองพัฒนาผลิตภัณฑ์ข้าว กรมการข้าว, <http://www.ricethailand.go.th> และ กรมการค้าภายใน, <http://www.dit.go.th>)

๒) ข้าวสาร

- ราคาขายส่งข้าวสารในตลาดกรุงเทพฯ

ข้าวหอมมะลิ : ข้าวหอมมะลิ ๑๐๐% ชั้น ๑ ราคา ๒๐,๘๐๐ - ๒๐,๙๐๐ บาทต่อตัน

ข้าวหอมปทุมธานี ราคา ๑๕,๐๐๐ - ๑๕,๑๐๐ บาทต่อตัน

ข้าวขาว : ข้าวขาว ๑๐๐% ชั้น ๑ ราคา ๑๒,๕๐๐ - ๑๒,๘๐๐ บาทต่อตัน
ข้าวขาว ๑๐๐% ชั้น ๒ ราคา ๑๑,๗๐๐ - ๑๒,๐๐๐ ต่อตัน ข้าวขาว ๕% ราคา ๑๑,๔๐๐ - ๑๑,๘๐๐ บาทต่อตัน และข้าวขาว ๒๕% ราคา ๑๑,๑๐๐ - ๑๑,๔๐๐ บาทต่อตัน

ข้าวเหนียว ๑๐% ราคา ๒๓,๗๐๐ - ๒๓,๘๐๐ บาทต่อตัน

ข้าวนึ่ง : ข้าวนึ่ง ๑๐๐% ราคา ๑๑,๗๐๐ - ๑๑,๘๐๐ บาทต่อตัน ส่วนข้าวนึ่ง ๕% ราคา ๑๑,๓๐๐ - ๑๑,๔๐๐ บาทต่อตัน

(ที่มา : กรมการค้าภายใน, <http://www.dit.go.th>)

๓.๑.๒ ต่างประเทศ

๑) ราคาข้าวส่งออก

ข้าวหอมมะลิ : ข้าวหอมมะลิ ๑๐๐% ชั้น ๑ (ฤดูกาลผลิตปี ๒๕๕๘/๕๙) ราคาเฉลี่ยอยู่ที่ ๗๕๖ เหรียญสหรัฐฯ ต่อตัน และข้าวหอมมะลิ ๑๐๐% ชั้น ๑ (ฤดูกาลผลิตปี ๒๕๕๙/๖๐) ราคาเฉลี่ยอยู่ที่ ๖๙๖ เหรียญสหรัฐฯ ต่อตัน

ข้าวหอมปทุมธานี ราคาเฉลี่ยอยู่ที่ ๕๑๖ เหรียญสหรัฐฯ ต่อตัน

ข้าวขาว : ข้าวขาว ๑๐๐% ชั้น ๒ ราคาเฉลี่ยอยู่ที่ ๓๙๗ เหรียญสหรัฐฯ ต่อตัน ข้าวขาว ๕% ราคาเฉลี่ยอยู่ที่ ๓๘๓ เหรียญสหรัฐฯ ต่อตัน และข้าวขาว ๒๕% ราคาเฉลี่ยอยู่ที่ ๓๗๑ เหรียญสหรัฐฯ ต่อตัน

ข้าวเหนียวขาว ๑๐% ราคาเฉลี่ยอยู่ที่ ๗๑๗ เหรียญสหรัฐฯ ต่อตัน

ข้าวนึ่ง ๑๐๐% ราคาเฉลี่ยอยู่ที่ ๓๙๗ เหรียญสหรัฐฯ ต่อตัน

(ที่มา : สมาคมผู้ส่งออกข้าวไทย, <http://www.thairiceexporters.or.th/default.html>)

๒) เปรียบเทียบราคาข้าวสารส่งออกของไทยกับต่างประเทศ

ตารางที่ ๔ ราคาข้าวสารส่งออกของไทยและต่างประเทศ ปี ๒๕๖๐

หน่วย : เหรียญสหรัฐต่อตัน

ชนิดข้าว	ราคาข้าวสารส่งออก			
	ไทย	เวียดนาม	อินเดีย	ปากีสถาน
ข้าวขาว ๕%	๓๗๔	๓๔๘	๓๘๘	๓๘๕
ข้าวขาว ๑๐%	๓๗๓	-	-	-
ข้าวขาว ๑๕%	๓๖๙	๓๔๐	-	๓๗๕
ข้าวขาว ๒๕%	๓๖๔	๓๓๐	๓๖๘	๓๔๕
ข้าวหนึ่ง	๓๘๙	-	๓๗๒	๔๑๕

ที่มา : สมาคมผู้ส่งออกข้าวไทย, <http://www.thairiceexporters.or.th>

๓.๒ สถานการณ์การส่งออก

ไทย : ในปี ๒๕๖๐ ไทยส่งมอบข้าวตามสัญญาขายข้าวรัฐต่อรัฐ (จีทูจี) กับจีน ตามสัญญา ๑ ล้านตัน และมีการตกลงราคาซื้อขายข้าวงวดที่ ๒ - ๔ ปริมาณรวม ๓ แสนตัน และไทยส่งออกข้าวให้กับอินโดนีเซียและฟิลิปปินส์ได้เพิ่มมากขึ้น พร้อมทั้งมีแผนประชาสัมพันธ์ข้าวไทยเร่งด่วนในช่วง ๓ เดือน (เมษายน - มิถุนายน) โดยเน้นตลาดที่มีโอกาสและแนวโน้มในการขยายตลาดข้าวไทยได้เพิ่มขึ้น ได้แก่ จีน ไนจีเรีย เดนมาร์ก สหรัฐอเมริกา และแคนาดา เพื่อเป็นการหาตลาดรองรับผลผลิตข้าวนาปรังที่กำลังออกสู่ตลาด

(ที่มา : สมาคมผู้ส่งออกข้าวไทย, www.thairiceexporters.or.th)

เวียดนาม : ภาวะราคาข้าวในช่วงสัปดาห์นี้ค่อนข้างทรงตัว ขณะที่ความต้องการข้าวจากต่างประเทศมีน้อยลง เพราะราคาข้าวสูงกว่าประเทศคู่แข่ง ประกอบกับผู้ซื้อมีความกังวลเกี่ยวกับคุณภาพข้าวหลังจากที่มีฝนตกลงมาในพื้นที่เพาะปลูก ทำให้ข้าวมีความชื้นสูง และเป็นอุปสรรคในการขนส่ง โดยราคาข้าวขาว ๕% อยู่ที่ระดับ ๓๕๐ - ๓๕๕ เหรียญสหรัฐต่อตัน เพิ่มขึ้นจากระดับ ๓๕๒ - ๓๕๕ เหรียญสหรัฐต่อตัน เมื่อสัปดาห์ที่ผ่านมา (ที่มา : สมาคมผู้ส่งออกข้าวไทย, www.thairiceexporters.or.th)

๔. สถานการณ์แวดล้อมที่มีผลกระทบต่อการผลิต

๔.๑ สภาพภูมิอากาศ

ในช่วงวันที่ ๑๓ - ๑๖ เมษายน ๒๕๖๐ หย่อมความกดอากาศต่ำเนื่องจากความร้อนปกคลุมประเทศไทยตอนบนประกอบกับลมใต้และลมตะวันออกเฉียงใต้พัดปกคลุมภาคตะวันออกเฉียงเหนือและภาคตะวันออกในระยะต้นสัปดาห์ โดยมีบริเวณความกดอากาศสูงจากประเทศจีนแผ่เสริมลงมาปกคลุมบริเวณประเทศไทยตอนบนในระยะกลางสัปดาห์จากนั้นก็มีกำลังอ่อนลง ลักษณะดังกล่าวทำให้บริเวณประเทศไทยตอนบนมีอากาศร้อนเกือบทั่วไปเกือบตลอดสัปดาห์กับมีอากาศร้อนจัดในระยะครึ่งแรกของสัปดาห์ และมีฝนฟ้าคะนองส่วนมากในระยะกลางและปลายสัปดาห์ สำหรับภาคใต้ได้รับอิทธิพลจากลมใต้ในระยะครึ่งแรกของสัปดาห์ จากนั้นเปลี่ยนเป็นลมตะวันออกเฉียงใต้พัดปกคลุมและมีกำลังอ่อนลงในระยะปลายสัปดาห์ นอกจากนี้หย่อมความกดอากาศต่ำที่ปกคลุมทะเลอันดามันซึ่งเคลื่อนเข้าปกคลุมอ่าวเบงกอลในระยะกลางสัปดาห์แล้วทวีกำลังแรงขึ้นเป็นพายุดีเปรสชันในวันที่ ๑๔ เมษายน ๒๕๖๐ และทวีกำลังแรงขึ้นอีกเป็นพายุไซโคลน “มารูทา (Maarutha)” ในวันที่ ๑๖ เมษายน ๒๕๖๐ ทำให้บริเวณภาคใต้มีฝนตกหนาแน่นในระยะครึ่งแรกของสัปดาห์จากนั้นก็มีฝนลดลง (ที่มา : กรมอุตุนิยมวิทยา, <http://www.tmd.go.th/climate/climate.php?FileID=๓>)

๔.๒ สถานการณ์ภัยธรรมชาติ

พื้นที่ประสบอุทกภัย ช่วงเดือนมกราคม ๒๕๖๐ ถึงปัจจุบัน จำนวน ๒ จังหวัด ได้แก่ จังหวัดสุโขทัย และจังหวัดเพชรบุรี ยังไม่พบพื้นที่ปลูกข้าวประสบภัย ข้อมูล ณ วันที่ ๑๑ เมษายน ๒๕๖๐ (ที่มา : ศูนย์ติดตามและแก้ไขปัญหาภัยพิบัติด้านการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์)

หมายเหตุ : หลายจังหวัดยังอยู่ในระหว่างการสำรวจพื้นที่ปลูกข้าวเสียหาย

พื้นที่ประสบภัยแล้ง ช่วงเดือนมกราคม ๒๕๖๐ ถึงปัจจุบัน จำนวน ๑ จังหวัด ได้แก่ จังหวัดสระแก้ว พื้นที่ปลูกข้าวเสียหาย ๑๐๐,๔๗๖ ไร่ ข้อมูล ณ วันที่ ๑๖ เมษายน ๒๕๖๐ (ที่มา : กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย กระทรวงมหาดไทย)

หมายเหตุ : อยู่ในระหว่างกระทรวงเกษตรและสหกรณ์พิจารณาขอขยายวงเงินช่วยเหลือ

๔.๓ สถานการณ์น้ำเพื่อการเกษตร

สภาพน้ำในอ่างเก็บน้ำขนาดใหญ่และขนาดกลาง ปริมาณน้ำในอ่าง ๔๒,๓๙๗ ล้าน ลบ.ม. คิดเป็นร้อยละ ๕๖ (ปริมาณน้ำใช้การได้ ๑๘,๕๗๗ ล้าน ลบ.ม. คิดเป็นร้อยละ ๓๖) ปริมาณน้ำในอ่างเทียบกับปี ๒๕๕๙ (๓๕,๑๑๙ ล้าน ลบ.ม. คิดเป็นร้อยละ ๔๗) มากกว่า ปี ๒๕๕๙ จำนวน ๗,๒๗๘ ล้าน ลบ.ม. ปริมาณน้ำไหลลงอ่างฯ จำนวน ๒๓.๐๗ ล้าน ลบ.ม. ปริมาณน้ำระบาย จำนวน ๑๐๐.๔๗ ล้าน ลบ.ม. ข้อมูล ณ วันที่ ๑๗ เมษายน ๒๕๖๐ (ที่มา: กรมชลประทาน, <http://water.rid.go.th/flood/flood/daily.pdf>)

๔.๔ สถานการณ์ศัตรูข้าว

๔.๔.๑ จากการติดตามและการประเมินสถานการณ์ศัตรูข้าวในแต่ละภูมิภาคของกองวิจัยและพัฒนาข้าว ระหว่างวันที่ ๑๓ - ๑๙ เมษายน ๒๕๖๐ (ที่มา : กองวิจัยและพัฒนาข้าวกรมการข้าว, <http://brrd.in.th>) พบว่า

ภาคกลาง

เพลี้ยกระโดดสีน้ำตาล พบตัวเต็มวัยที่นับได้จากกับดักแสงไฟในศูนย์วิจัยข้าวและในพื้นที่รับผิดชอบของศูนย์เมล็ดพันธุ์ข้าวส่วนใหญ่มีปริมาณลดลงจากสัปดาห์ที่ผ่านมา

โรคไหม้ มีรายงานค่าความเสี่ยงของสภาพอากาศในการเกิดโรคในศูนย์วิจัยข้าวราชบุรีและในพื้นที่รับผิดชอบของศูนย์เมล็ดพันธุ์ข้าวชยันนาที่สูงขึ้นแต่ยังไม่ถึงระดับวิกฤต (BUS = ๒.๒๕)

ภาคเหนือ

เพลี้ยกระโดดสีน้ำตาล พบตัวเต็มวัยที่นับได้จากกับดักแสงไฟในศูนย์วิจัยข้าวและในพื้นที่รับผิดชอบของศูนย์เมล็ดพันธุ์ข้าวส่วนใหญ่มีปริมาณลดลงจากสัปดาห์ที่ผ่านมา

โรคไหม้ มีรายงานค่าความเสี่ยงของสภาพอากาศในการเกิดโรคในพื้นที่รับผิดชอบของศูนย์เมล็ดพันธุ์ข้าวสุโขทัยสูงขึ้น แต่ยังไม่ถึงระดับวิกฤต (BUS = ๒.๒๕)

ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

เพลี้ยกระโดดสีน้ำตาล พบตัวเต็มวัยที่นับได้จากกับดักแสงไฟในศูนย์วิจัยข้าวหนองคายมีปริมาณสูงขึ้นเล็กน้อยจากสัปดาห์ที่ผ่านมา

โรคไหม้ มีรายงานค่าความเสี่ยงของสภาพอากาศในการเกิดโรคในศูนย์วิจัยข้าวอุดรธานีสูงกว่าระดับวิกฤต (BUS = ๒.๒๕) เล็กน้อย

ภาคใต้

เพลี้ยกระโดดสีน้ำตาล พบตัวเต็มวัยที่นับได้จากกับดักแสงไฟในศูนย์วิจัยข้าวมีปริมาณลดลงจากสัปดาห์ที่ผ่านมา

โรคไหม้ มีรายงานค่าความเสี่ยงของสภาพอากาศในการเกิดโรคสูงขึ้นที่ศูนย์วิจัยข้าวพัทลุง

คำแนะนำ

เพลี้ยกระโดดสีน้ำตาล สภาพอากาศในสัปดาห์หน้าค่อนข้างเหมาะสมกับการระบาดในทุกภาค จึงควรสำรวจและติดตามในพื้นที่ที่มีการปลูกข้าวพันธุ์อ่อนแอต่อเพลี้ยกระโดดสีน้ำตาลและพันธุ์พื้นเมือง แปลงที่ปลูกข้าวแน่นและใส่ปุ๋ยสูง พื้นที่ที่มีรายงานการระบาด คือ จังหวัดลพบุรี และพื้นที่ที่มีรายงานการระบาดของกรมส่งเสริมการเกษตร ได้แก่ กรุงเทพมหานคร จังหวัดนครปฐม พระนครศรีอยุธยา ลพบุรี อุตรดิตถ์ และจังหวัดพิจิตร

* ในกรณีที่พบเพลี้ยกระโดดสีน้ำตาลมีปริมาณน้อยกว่า ๑๐ ตัว/กอ หรือยังไม่เกิดการระบาดสามารถใช้เชื้อราชีวเวเรียควบคุมการระบาด แต่ในกรณีที่เกิดการระบาด โดยพบเพลี้ยกระโดดสีน้ำตาลปริมาณ ๑๐ ตัว/กอ หรือมากกว่า ควรปฏิบัติตามคำแนะนำของกรมการข้าวอย่างเคร่งครัด (www.ricethailand.go.th; องค์ความรู้เรื่องข้าว) สารป้องกันกำจัดแมลงที่สามารถใช้ในการควบคุมการระบาด ให้เลือกใช้ตามอายุของข้าว ได้แก่

- **ข้าวหลังหว่าน ถึงอายุ ๔๐ วัน** พบตัวอ่อนระยะที่ ๑ - ๒ จำนวนมากกว่า ๕ ตัว/ต้น ให้ใช้สารป้องกันกำจัดแมลง ได้แก่ บูโพรเฟซิน ๑๐% ดับบลิวพี อัตรา ๒๕ กรัมต่อน้ำ ๒๐ ลิตร หรือ บูโพรเฟซิน/ไอโซพรอคาร์บ ๕%/๒๐% ดับบลิวพี อัตรา ๕๐ กรัมต่อน้ำ ๒๐ ลิตร หรือ อีโทเฟนพรอกซ์ ๑๐% อีซี อัตรา ๒๐ มิลลิลิตรต่อน้ำ ๒๐ ลิตร โดยเลือกใช้เพียงชนิดใดชนิดหนึ่ง

- **ข้าวอายุ ๔๑ - ๖๐ วัน** พบตัวอ่อนสีน้ำตาล และตัวเต็มวัยชนิดปีกสั้น จำนวนมากกว่า ๑ ตัว/ต้น ให้ใช้สารป้องกันกำจัดแมลง ได้แก่ อีโทเฟนพรอกซ์ ๑๐% อีซี อัตรา ๒๐ มิลลิลิตรต่อน้ำ ๒๐ ลิตร หรือ ไดโนทีฟูแรน ๑๐% ดับบลิวพี อัตรา ๑๕ กรัมต่อน้ำ ๒๐ ลิตร ไพมีโทซิน ๕๐% ดับบลิวจี อัตรา ๑๐ กรัมต่อน้ำ ๒๐ ลิตร โดยเลือกใช้เพียงชนิดใดชนิดหนึ่ง

- **ข้าวอายุ ๖๑ - ๘๐ วัน** พบตัวอ่อนสีน้ำตาล และตัวเต็มวัยชนิดปีกสั้น จำนวนมากกว่า ๑ ตัว/ต้น ให้ใช้สารป้องกันกำจัดแมลง ได้แก่ ไพรมิโทซิน ๕๐% ดับบลิวจี อัตรา ๑๐ กรัมต่อน้ำ ๒๐ ลิตร หรือ ไดโนทีฟูแรน ๑๐% ดับบลิวพี อัตรา ๑๕ กรัมต่อน้ำ ๒๐ ลิตร หรือ คาร์โบซัลเฟน ๒๐% อีซี อัตรา ๑๑๐ มิลลิลิตรต่อน้ำ ๒๐ ลิตร โดยเลือกใช้เพียงชนิดใดชนิดหนึ่ง

ในกรณีที่เกิดการระบาดอย่างรุนแรง หรือพบประชากรของเพลี้ยกระโดดสีน้ำตาลจากกับดักแสงไฟในระดับที่สูงกว่าค่าวิกฤตอย่างมาก (ค่าวิกฤต ๕๐,๐๐๐ ตัวต่อวัน) สารเคมีป้องกันกำจัดแมลงที่สามารถใช้ในการควบคุมการระบาด คือ สารไพรมิโทซิน ๕๐% ดับบลิวจี อัตรา ๑๐ กรัมต่อน้ำ ๒๐ ลิตร (เมื่อพบจำนวนมวนเขียวดูดไข่มาก) และสารซัลฟอกซาฟอร์ ๕๐% ดับบลิวจี อัตรา ๑๒ กรัมต่อน้ำ ๒๐ ลิตร (เมื่อพบจำนวนมวนเขียวดูดไข่น้อย)

โรคไหม้ สภาพอากาศในสัปดาห์หน้าค่อนข้างเหมาะสมกับการระบาดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือและภาคใต้ ควรสำรวจติดตามในพื้นที่ที่มีการปลูกข้าวพันธุ์อ่อนแอต่อโรค เช่น พันธุ์พื้นเมือง แปลงที่ปลูกข้าวแน่นและใส่ปุ๋ยไนโตรเจนสูง โดยเฉพาะในพื้นที่ที่มีรายงานการระบาด ได้แก่ จังหวัดลพบุรี และพื้นที่ที่มีความเสี่ยงของสภาพอากาศในการเกิดโรคสูงขึ้น ได้แก่ จังหวัดอุดรธานี ชัยนาท สุโขทัย พัทลุง และพื้นที่ที่มีรายงานการระบาดของกรมส่งเสริมการเกษตร ได้แก่ จังหวัดพิษณุโลก

ในกรณีที่พบโรคไหม้มีอาการรุนแรงและพื้นที่ใบเสียหายจากการเป็นโรคถึง ๑๐% ในข้าวระยะกล้าถึงแตกกอเต็มที่ และ ๕% ในข้าวระยะตั้งท้อง หรือพบแผลโรคไหม้ที่ใบธง ให้ควบคุมด้วยสารป้องกันกำจัดโรคพืช ตามคำแนะนำของกรมการข้าวอย่างเคร่งครัด เช่น ไตรไซคลาโซล หรือ ไอโซโปรโรโอะเลน หรือ คาร์เบนดาซิม ตามอัตราที่ระบุ (www.ricethailand.go.th; องค์ความรู้เรื่องข้าว)

แมลงบัว ควรติดตามสถานการณ์การระบาดในแปลงนาในพื้นที่ที่มีรายงานการระบาดของกรมส่งเสริมการเกษตร ได้แก่ จังหวัดนนทบุรี ลพบุรี พระนครศรีอยุธยา สิงห์บุรี สระบุรี สุพรรณบุรี อุตรดิตถ์ นครสวรรค์ อุทัยธานี สุโขทัย พิษณุโลก และจังหวัดพิจิตร

ในกรณีที่พบต้นข้าวแสดงอาการของหลอดบัว ไม่ควรใช้สารป้องกันกำจัด เนื่องจากไม่สามารถควบคุมได้ และมีผลต่อศัตรูธรรมชาติ ได้แก่ ไรตัวห้ำทำลายไขแมลงบัว และแตนเบียนหนอนบางชนิด ควรกำจัดแมลงบัวที่มาเล่นแสงไฟหรือใช้แสงไฟล่อและกำจัด ปลุกข้าวรอบใหม่เมื่อไม่พบแมลงบัวมาเล่นแสงไฟ ทั้งนี้ควรปฏิบัติตามคำแนะนำของกรมการข้าวอย่างเคร่งครัด (www.ricethailand.go.th; องค์ความรู้เรื่องข้าว)

๔.๔.๒ จากการสำรวจของกลุ่มพยากรณ์และเตือนการระบาดของศัตรูพืชของส่งเสริมการอารักขาพืช และจัดการดินปุ๋ยกรมส่งเสริมการเกษตร ณ วันที่ ๕ เมษายน ๒๕๖๐

เพลี้ยกระโดดสีน้ำตาล พบการระบาดของเพลี้ยกระโดดสีน้ำตาลในข้าวอายุน้อยกว่า ๔๐ วัน จำนวน ๒๕ ไร่ ข้าวอายุ ๔๐ - ๖๐ วัน จำนวน ๒๖ ไร่ และข้าวอายุมากกว่า ๖๐ วัน จำนวน ๕๕๗ ไร่ รวมพื้นที่ระบาด ๖๐๘ ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา ๒๙๔ ไร่) พื้นที่ระบาดเพิ่มขึ้น ๓๑๔ ไร่ จังหวัดที่มีการระบาด ได้แก่ กรุงเทพมหานคร จังหวัดนครปฐม พระนครศรีอยุธยา ลพบุรี อุตรดิตถ์ และจังหวัดพิจิตร

แมลงบัว พบการระบาดของแมลงบัวในข้าวอายุน้อยกว่า ๔๐ วัน จำนวน ๔,๙๘๖ ไร่ ข้าวอายุ ๔๐ ถึง ๖๐ วัน จำนวน ๑๖,๐๘๙ ไร่ และข้าวอายุมากกว่า ๖๐ วัน จำนวน ๔๖,๕๖๓ ไร่ รวมพื้นที่การระบาด ๖๗,๖๓๘ ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา ๑๐๒,๘๖๒ ไร่) พื้นที่ระบาดลดลง ๓๕,๒๒๔ ไร่ จังหวัดที่มีการระบาด ได้แก่ จังหวัดนนทบุรี ลพบุรี พระนครศรีอยุธยา สิงห์บุรี สระบุรี สุพรรณบุรี อุตรดิตถ์ นครสวรรค์ อุทัยธานี สุโขทัย พิษณุโลก และจังหวัดพิจิตร

โรคไหม้ข้าว พบการระบาดของโรคไหม้ข้าวในระดับรุนแรง จำนวน ๒,๓๐๐ ไร่ รวมพื้นที่การระบาด ๒,๓๐๐ ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา ๒,๖๑๓ ไร่) พื้นที่ระบาดลดลง ๓๑๓ ไร่ จังหวัดที่มีการระบาด ได้แก่ จังหวัดพิษณุโลก

โรคขอบใบแห้งข้าว ไม่พบการระบาดของโรคขอบใบแห้งข้าว

สถานการณ์ราคาข้าว
ระหว่างวันที่ ๑๓ - ๑๙ เมษายน ๒๕๖๐

ชนิดข้าว	ราคาข้าวเปลือกเฉลี่ยที่ชาวนาขาย ณ ไร่นา (ความชื้น ๑๕%) (บาท/ตัน)		เพิ่ม-ลด	
	ระหว่างวันที่ ๖ - ๑๒ เม.ย. ๖๐	ระหว่างวันที่ ๑๓ - ๑๙ เม.ย. ๖๐	บาท	ร้อยละ
ข้าวเปลือกเจ้าพันธุ์หอมมะลิ	๙,๐๘๐	๙,๐๘๔	๔	๐.๔๔
ข้าวเปลือกเหนียวพันธุ์เมลิคดียาว	๑๐,๕๗๔	๑๐,๕๖๑	-๑๓	-๐.๑๒
ข้าวเปลือกเจ้าความชื้น ๑๕%	๙,๔๘๐	๙,๔๕๒	-๒๘	-๐.๓๗

ที่มา : สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

ชนิดข้าว	ราคาข้าวเปลือกที่ชาวนาขาย ณ จุดรับซื้อ (ความชื้น ๑๕%) (บาท/ตัน)		เพิ่ม-ลด	
	ระหว่างวันที่ ๖ - ๑๒ เม.ย. ๖๐	ระหว่างวันที่ ๑๓ - ๑๙ เม.ย. ๖๐	ราคาต่ำสุด	ราคาสูงสุด
ข้าวหอมมะลิ	๙,๐๐๐ - ๑๑,๐๐๐	๙,๐๐๐ - ๑๑,๐๐๐	๐	๐
ข้าวเหนียว กข๖	๑๐,๕๐๐ - ๑๓,๐๐๐	๑๐,๕๐๐ - ๑๒,๕๐๐	๐	-๕๐๐
ข้าวหอมปทุมธานี	๘,๐๐๐ - ๘,๗๐๐	๘,๐๐๐ - ๘,๗๐๐	๐	๐
ข้าวเปลือกเจ้า	๙,๓๐๐ - ๙,๘๐๐	๙,๓๐๐ - ๙,๘๐๐	๐	๐

ที่มา : กองพัฒนาผลิตภัณฑ์ข้าวกรมการข้าว และกรมการค้าภายใน

ชนิดข้าว	ราคาขายส่งข้าวสารในตลาดกรุงเทพฯ (บาท/ตัน)		เพิ่ม-ลด	
	ระหว่างวันที่ ๖ - ๑๒ เม.ย. ๖๐	ระหว่างวันที่ ๑๓ - ๑๙ เม.ย. ๖๐	ราคาต่ำสุด	ราคาสูงสุด
ข้าวหอมมะลิ ๑๐๐% ชั้น ๑	๒๑,๐๐๐ - ๒๑,๑๐๐	๒๐,๘๐๐ - ๒๐,๙๐๐	-๒๐๐	-๒๐๐
ข้าวหอมปทุมธานี	๑๕,๐๐๐ - ๑๕,๑๐๐	๑๕,๐๐๐ - ๑๕,๑๐๐	๐	๐
ข้าวขาว ๑๐๐% ชั้น ๑	๑๒,๕๐๐ - ๑๒,๖๐๐	๑๒,๕๐๐ - ๑๒,๘๐๐	๐	๒๐๐
ข้าวขาว ๑๐๐% ชั้น ๒	๑๑,๗๐๐ - ๑๑,๘๐๐	๑๑,๗๐๐ - ๑๒,๐๐๐	๐	๒๐๐
ข้าวขาว ๕%	๑๑,๓๐๐ - ๑๑,๔๐๐	๑๑,๔๐๐ - ๑๑,๘๐๐	๑๐๐	๔๐๐
ข้าวขาว ๒๕% (ข้าวใหม่)	๑๐,๙๐๐ - ๑๑,๒๐๐	๑๑,๑๐๐ - ๑๑,๔๐๐	๒๐๐	๒๐๐
ข้าวเหนียวขาว ๑๐% เมลิคดียาว	๒๓,๙๐๐ - ๒๔,๐๐๐	๒๓,๗๐๐ - ๒๓,๘๐๐	-๒๐๐	-๒๐๐
ข้าวนึ่ง ๑๐๐%	๑๑,๗๐๐ - ๑๑,๘๐๐	๑๑,๗๐๐ - ๑๑,๘๐๐	๐	๐
ข้าวนึ่ง ๕%	๑๑,๓๐๐ - ๑๑,๔๐๐	๑๑,๓๐๐ - ๑๑,๔๐๐	๐	๐

ที่มา : กรมการค้าภายใน

ชนิดข้าว	ราคาข้าวสารส่งออก (F.O.B.)				เพิ่ม-ลด	
	ระหว่างวันที่ ๖ - ๑๒ เม.ย. ๖๐		ระหว่างวันที่ ๑๓ - ๑๙ เม.ย. ๖๐		เหรียญสหรัฐ/ตัน	ร้อยละ
	เหรียญสหรัฐ/ตัน	บาท/ตัน	เหรียญสหรัฐ/ตัน	บาท/ตัน		
ข้าวหอมมะลิ ๑๐๐% ชั้น ๑ (๒๕๕๘/๕๙)	๗๕๑	๒๕,๙๓๒	๗๕๖	๒๕,๙๓๘	๕	๐.๖๗
ข้าวหอมมะลิ ๑๐๐% ชั้น ๑ (๒๕๕๙/๖๐)	๖๙๑	๒๓,๘๖๐	๖๙๖	๒๓,๘๘๐	๕	๐.๗๒
ข้าวหอมปทุมธานี	๕๑๒	๑๗,๖๗๙	๕๑๖	๑๗,๗๐๔	๔	๐.๗๘
ข้าวขาว ๑๐๐% ชั้น ๒	๓๘๘	๑๓,๔๓๒	๓๙๗	๑๓,๖๒๑	๘	๒.๖๐
ข้าวขาว ๕%	๓๗๔	๑๒,๙๑๔	๓๘๓	๑๓,๑๔๐	๙	๒.๔๑
ข้าวขาว ๒๕%	๓๖๔	๑๒,๕๖๙	๓๗๑	๑๒,๗๒๙	๗	๑.๙๒
ข้าวเหนียวขาว ๑๐%	๗๑๓	๒๔,๖๒๐	๗๑๗	๒๔,๖๐๐	๔	๐.๕๖
ข้าวนึ่ง ๑๐๐%	๓๘๘	๑๓,๒๒๕	๓๙๗	๑๓,๖๒๑	๘	๒.๐๖

ที่มา : สมาคมผู้ส่งออกข้าวไทย ณ วันที่ ๑๙ เมษายน ๒๕๖๐

หมายเหตุ : อัตราแลกเปลี่ยน ๑ เหรียญสหรัฐฯ สัปดาห์ที่แล้ว = ๓๔.๕๓ บาท สัปดาห์นี้ = ๓๔.๓๑ บาท

